

השלב השני בתהליך היזמות הוא איתור חלומות, משאלות לב וצרכים. מהלך זה מציע לברר זאת בעקבות ביקור ב"שוק היזמות".

א. אישי - "יש לי חלום..."

חשבו על משאלת לב או חלום שיש לכם בהקשר לכיתה, לבית הספר או לקהילה. כתבו או ציירו את המשאלה או החלום וכיצד תיראה המציאות לאחר הגשמת המשאלה או החלום.

ב. אישי - "שוק היזמות"

בקרו ב"שוק היזמות" ובחרו שלוש "מתנות" שיסייעו לכם להגשים את המשאלה או החלום. למנחה: מומלץ לעצב את החדר כ"שוק יזמות" הכולל שלושה סוגים של דוכנים:

- **"דוכן התכונות"** - כל משתתף יבחר שלוש תכונות שיסייעו לו להגשים את המשאלה או החלום. (נספח א')
- **"דוכן ההשראה"** - כל משתתף יבחר היגד שאותו יאמץ כהשראה וכחיזוק עצמי לצורך הגשמת המשאלה או החלום. (נספח ב')
- **"דוכן העוזרים"** - כל משתתף יבחר "עוזרים" שיסייעו לו להגשים את המשאלה או החלום. (נספח ג')

ג. זוגות

המשתתפים ישתפו את חבריהם ב"מתנות" שבחרו ובסיבות לבחירה.

ד. מליאה

שוחחו על השאלות הבאות:

- 1) מה נדרש על מנת להגשים משאלה או חלום? (תכונה, יכולת, אמונה, עזרה, משאבים, אחר) מה תלוי בנו? מה אינו תלוי בנו?
- 2) מה עשוי לעכב או להקשות? כיצד ניתן להתמודד עם מצבים אלה?

נספח א' – דוכן התכונות

מומלץ להתאים את הרשימה לגיל הלומדים, להוסיף תכונות ולהניח פתקים ריקים כדי שיכתבו תכונות לפי בחירתם.

- (1) נחישות והתמדה
- (2) אומץ להעז
- (3) מיקוד במטרה
- (4) רצון ללמוד ולהתפתח
- (5) אמונה בעצמו וביכולותיו
- (6) יכולת להוביל
- (7) אופטימיות
- (8) כישורים חברתיים
- (9) כבוד לזולת
- (10) יכולת הקשבה
- (11) לקיחת אחריות
- (12) יכולת ומוכנות ללמוד ולהתמודד עם דברים חדשים
- (13) חדוות יצירה, יצירתיות
- (14) מוטיבציה פנימית, הנעה עצמית
- (15) להט
- (16) יכולת לתכנן ולקבוע מטרות
- (17) גמישות ופתיחות לשינויים

נספח ב' – דוכן ההשראה

- מומלץ להתאים את הרשימה לגיל הלומדים, להוסיף או להשמיט היגדים.
- 1) כל חלום ניתן להגשים.
 - 2) "הייה זהיר במעשים, אך נועז ונטול רסן בחלומות". (יאנוש קורצ'אק)
 - 3) "יזמים הם אנשים שחולמים, שלא פוחדים להסתכן, שלא מקבלים את המציאות כפי שהיא..." (מתוך: "כנפיים של קרמבו")
 - 4) "יזם הוא אדם המחפש את השינוי, מוצא אותו ומנצל אותו כהזדמנות". (פיטר דרוקר)
 - 5) רק אנשים בעלי השראה וחזון יכולים להוציא רעיון יזמי מהכוח אל הפועל.
 - 6) כל ילד יכול להיות יזם ולהגשים משאלות.
 - 7) "היום כל ילד יכול להלחין יצירה לתזמורת פילהרמונית היישר מחדרו ובאמצעים פשוטים. חשוב ללמד ילדים יזמות מגיל צעיר". (ריי קורצויל)
 - 8) כדי להגשים חלום צריך להאמין ולהתחיל בצעד הראשון.

נספח ג' – דוכן העוזרים

- מומלץ להתאים את הרשימה לגיל הלומדים, להוסיף או להשמיט היגדים.
- 1) חברים
 - 2) מקום
 - 3) זמן
 - 4) ציוד
 - 5) מומחים
 - 6) מבוגרים

השלב השני בתהליך היזמות הוא איתור חלומות, משאלות לב וצרכים. מהלך זה מציע לברר זאת בעקבות עיון בטקסט.

א. דיון בעקבות השיר

- קראו את השיר: "דווקא אני" (מילים: דנה שץ, לחן: דני רייכנטל) ושוחחו:
- 1) אילו רגשות ומחשבות מעורר בכם השיר?
 - 2) כיצד השיר מתקשר למעורבות חברתית? אילו ערכים נוספים אתם מזהים?
 - 3) "אם משהו ישתנה פה, זה יקרה בגללי" – מה דעתכם על אמירה זו? הביאו דוגמאות לדברים שבכוחם של ילדים לשנות.
 - 4) מדוע חשוב שילדים יגלו מעורבות חברתית?
 - 5) כיצד המעורבות החברתית של כל אחד מכם יכולה להשפיע עליכם ועל הסביבה?

ב. גם אני מעורב

- שתפו את חבריכם לכיתה במעורבות חברתית שגיליתם (בבית, בכיתה, בבית הספר, בחוג, בתנועת הנוער, אחר):
- 1) מהי המעורבות שגיליתם? למי ולמה תרמתם?
 - 2) מה גרם לכם לגלות מעורבות?
 - 3) כיצד הרגשתם? כיצד הרגישו אחרים בסביבתכם?
 - 4) מה למדתם מהתנסות זו על עצמכם? על אחרים? על מעורבות חברתית?

ג. "דווקא אני – ואז כולם"

- 1) חשבו על תחום או נושא בו תרצו לגלות מעורבות (בכיתה, בבית הספר או בקהילה) ושתפו את חבריכם במשאלת לב או בחלום שיש לכם בהקשר לכך.
- 2) העלו רעיונות לפעולות שיקדמו את מימוש משאלת הלב או החלום ותכננו כיצד תעודדו אחרים לפעול יחד אתכם ולגלות מעורבות.

השלב השני בתהליך היזמות הוא איתור חלומות, משאלות לב וצרכים. מהלך זה מציע לאתר צרכים בעקבות התבוננות בסביבה.

- א. צאו ל"מסע" ברחבי בית הספר על גבי ה"שטיח המעופף".
- ב. התבוננו בסביבות שונות (כיתות, חצר, מבואות, מסדרונות, מגרש ועוד), בחרו סביבה אחת ובדקו:
- 1) כיצד נראית הסביבה? למה היא משמשת?
 - 2) מי נמצא בה בדרך כלל? מה הם עושים בה?
 - 3) מה לדעתכם צריך לשנות בסביבה? מדוע?
 - 4) מה יקרה בסביבה לאחר השינוי?
 - 5) מה נדרש כדי להביא לשינוי בסביבה?
- ג. שתפו אחרים (חברים, מורים, משפחה, מומחים) במסקנותיכם והעלו רעיונות לפעולות שיקדמו שינוי בסביבה.

השלב השני בתהליך היזמות הוא איתור חלומות, משאלות לב וצרכים. מהלך זה מציע לאתר צרכים בעקבות התבוננות בסביבה.

- א. סיירו במרחבי בית הספר ובדקו:
- 1) אילו מרחבים קיימים בבית הספר? למה הם משמשים?
 - 2) מי נמצא במרחבים השונים? (צעירים, בוגרים; בעלי תפקיד שונים; צוות חינוכי, הורים, מתנדבים, תנועות נוער)? מה עושים שם?
 - 3) שאלו אנשים שונים שפועלים במרחבים: מה היה עוזר להם להרגיש ולפעול טוב יותר במרחבים אלה? למה הם זקוקים?
- ב. בעקבות הסיור, כתבו משאלת לב שיש לכם ביחס למרחבים אלה (איזה שינוי תרצו ליצור במרחב? על אילו צרכים שלכם ושל אחרים תרצו לתת מענה?)
- ג. אספו את פתקי המשאלות ב"קופסת המשאלות" וחשבו בפני מי תרצו להציג זאת.

השלב השני בתהליך היזמות הוא איתור חלומות, משאלות לב וצרכים. מהלך זה מציע לאתר צרכים בעקבות התבוננות בסביבה.

- א. התחלקו לקבוצות ובקרו בסביבות שונות בבית הספר (כיתות, חצר, מבואות, מסדרונות, מגרש ועוד) בהן תתבוננו דרך "משקפיים יזמיים". בדקו:
- 1) כיצד נראית הסביבה? למה היא משמשת?
 - 2) מי נמצא בה בדרך כלל? מה הם עושים בסביבה זו?
 - 3) מה לדעתכם צריך לשנות בסביבה? מדוע?
 - 4) מה יקרה בסביבה לאחר השינוי?
 - 5) מה נדרש כדי להביא לשינוי בסביבה?
- ב. שתפו אחרים (חברים, מורים, משפחה, מומחים) במסקנותיכם והעלו רעיונות לפעולות שיקדמו שינוי בסביבה.

השלב השני בתהליך היזמות הוא איתור חלומות, משאלות לב וצרכים. מהלך זה מציע לאתר צרכים בעקבות התבוננות בסביבה וצילום.

א. צלמו סביבות שונות בבית הספר בזמן פעילות של תלמידים, צוות חינוכי, הורים, מתנדבים, בעלי תפקיד, תנועות הנוער, אחר.

ב. התבוננו בתמונות וזהו:

- 1) דברים שמפריעים לכם או לאחרים בסביבה.
- 2) דברים שהייתם רוצים לשנות בסביבה.
- 3) צרכים של הדמויות הפועלות בסביבה שתרצו לתת להם מענה.

ג. שתפו אחרים (חברים, מורים, משפחה, מומחים) במסקנותיכם והעלו רעיונות לפעולות שיקדמו שינוי בסביבה שתבחרו.

השלב השני בתהליך היזמות הוא איתור חלומות, משאלות לב וצרכים. מהלך זה מציע לאתר משאלות לב וצרכים באמצעות ריאיון עם דמויות מבית הספר.

התחלקו לזוגות וראיינו דמויות מבית הספר על דברים שצריך לשנות או לשפר בו (אפשר לראיין: מנהלת, מזכירה, רכזת מקצוע, רכזת חברתית, יועצת, מורה, אב-בית, בת שירות ועוד).

הצעות לשאלות לבחירה:

- דמיון איך היית רוצה לראות את הסביבה שבה אתה פועל (מה היית רוצה שיהיה שם? איך יתנהלו הדברים?)
- מה היית רוצה לשנות בסביבה שבה אתה פועל בבית הספר? מדוע? מה יקרה בסביבה לאחר השינוי?
- האם אתה מרגיש שחסר לך משהו בסביבה שבה אתה פועל? מה חסר?
- באילו קשיים אתה נתקל במילוי תפקידך בבית הספר? מה היה יכול לסייע לך?
- האם יש לך שאיפות או משאלות בקשר לתפקידך בבית הספר? מהן? מה יכול לעזור להגשים אותן?

לתשומת לב המראיינים:

- השאלות מנוסחות בזכר, ויש להתאימן לנקבה על פי הצורך.
- חשוב ליצור קשר עם המרואיין מראש, להסביר את מטרת הריאיון ולקבוע זמן ומקום מתאימים.
- תוכלו לבחור שאלה או שתיים מתוך הרשימה המוצעת ולהוסיף שאלות משלכם.
- חשוב לתעד או להקליט את הריאיון ולהודות למרואיין בסיומו.
- לאחר ביצוע הריאיון כתבו את מסקנותיכם: צרכים, שאיפות, בקשות, הצעות שעלו.

